

Työväenyhdistyksen vaiheita

Eäs osa Salo-Miehikkälän kylän historiaa on paikallisen Työväenyhdistyksen toiminta. Sain haltuuni painavan kahvilaatikollisen yhdistystä koskevaa kirjallista aineistoa, joka oli säilyttävänä Savikkalan työväentalon nurkkakaapissa. Etsin erityisesti yhdistystä koskevia pöytäkirjoja, jotka antaisivat kuvan toiminnasta niiltä ajoilta, joita kukaan ei ole enää muistelemassa. Löytämäni pöytäkirjat alkavat kuitenkin vasta vuodelta 1935.

Yhdistyksen tilikirjat alkavat vuonna 1909. Ainakin silloin on yhdistys jo ollut toiminnassa ja myös edellisenä vuonna, koska säästöä on sieltä jäänyt 605 markkaa. Tuloja näyttää olleen erityisesti illoista, ovirahaa ja puhvettimaksuja. Ilmoja on ollut Eteenpäin-konttoriin, Ilmeisesti tämänniminen lehti on jo silloin ilmestynyt. Puolueapurahaa, piiriveroja ja hevosien palkkaa on myös maksettu. Tilien alla lukee "hyväksytty" ja nimet Viktor Kantola ja Risto Rongas. Ilmeisesti lyhyessä ovat tilintarkastajat. Vuoden 1910 tilintarkastajina ovat Santeri Wirtanen ja Otto Makkonen.

Vuoden 1918 sota ja tapahtumat ovat varmasti koetelleet myös työväenyhdistyksen toimintaa. Mitään sotaan liittyvää ei kuitenkaan tilikirjasta ilmene. Siinä on kuitenkin maininta rakennusrahastosta. Ilmeisesti on alettu puuhata omaa taloa. Tilinpitäjänä on vuonna 1918 ollut Toimi Virtanen ja rahastonhoitajana Vilho Lahti.

Löytämäni pöytäkirjat alkavat siis vuonna 1935. 10. helmikuuta on pidetty yhdistyksen vuosikokous, jossa puheenjohtajana on toiminut Risto Harju ja

sihteerinä Meeri Virtanen. Johtokuntaan on valittu erovuorossa olleet Risto Harju ja Meeri Virtanen uudelleen sekä Eino Ronkaan tilalle Oiva Paavola. Näiden lisäksi johtokuntaan kuuluivat Tilda Lahti, Helmi Skjöld ja Väinö Skjöld. Varajäseninä toimivat Santeri Virtanen, Valde Virtanen ja Anna Rongas.

Pitkäkosken työväenyhdistyksen kanssa on ollut yhteistoimintaa. 9.3.1935 on päätetty järjestää vierailuillama Pitkäkoskella. Sisäänpääsy tilaisuuteen maksoi 4 markkaa. Edelleen on 11.10.1937 päätetty järjestää Pitkäkosken yhdistyksen kanssa valistusillama.

Vuoden 1935 toimintakertomuksen mukaan päätoimintamuotona ovat olleet illamat. Tanssi-illamatia on ollut 4, ohjelmallisia 3 ja yksi perheiltama. Kertomuksessa valitetaan, että osanotto yhdistyksen kokouksiin on ollut laimeaa ja useita kokouksia on jäänyt pitämättä.

1920-luvun lopulla rakennettu yhdistyksen talo on vuoden 1936 tienoilla vaatinut korjausta. Niinpä on päätetty anoa Viipurin läänin maaherralta lupaa arpajaisten järjestämiseen varojen hankkimiseksi remonttiin. Päävoitoksi on päätetty hankkia toalettipiironki ja kiikkutuoli. 5.9.1938 on päätetty antaa työväentalon ulkomaalaus Vihtori Kantolalle 650 markan hinnasta teettäjän tarpeista.

Siirrytään pöytäkirjoissa seuraavalle vuosikymmenelle, vuoteen 1947. Elokuun 3. päivänä on pidetty yhdistyksen kuukausikokous. Puheenjohtajana on toiminut Risto Harju ja sihteerinä Hilja Paavola. Saapuvilla on ollut 12 jäsentä. Kokouksessa on keskusteltu vaaliliitosta ja päätetty, ettei mennä vaaliliittoon minkään muun puolueen kanssa, vaan toimitaan "puhtaalla sosiaalidemokraattisella vaalilistalla". On valittu virkailijoita 27.9. pidettäviin tanssi-illamiin, lippujen myyjiksi Anna Rongas ja Signe Rongas, ovi-mieheksi Santeri Paavola. Vaatesäiliössä on tarvittu kova miehitys: Väinö Huoppila, Esko Kytö, Aaro Lahti ja Pentti Urpalainen.

Lokakuun 3. päivänä pidetyssä kokouksessa on saman kuun lopulla pidettäviin iltamiin päätetty valita järjestysmiehiksi Kauko Rongas ja Eino Rongas. Piilenheittoa on päätetty myös järjestää. Vielä on päätetty korjata keittiön lattia.

Marraskuun 2. päivänä 1947 on kuukausikokouksessa valittu toimikunta suunnittelemaan yhdistyksen 40-vuotisjuhlaa: Meeri Kekki, Risto Harju, Allan Harju, Esko Kytö, Erkki Lahti, Olli Lund, Väinö Huoppila, Hilja Paavola, Kauko Rongas, Vilho Rasi, Martta Lund ja Anna Rongas. Itse juhlasta en kuitenkaan löytänyt mainintaa. Luettelo antanee kuvan yhdistyksen aktiivisimmista jäsenistä. Jäsenmäärä näyttää olleen kasvussa. Vuoden 1947 lopussa on ollut 35 "täysin maksanutta jäsentä".

Löytämissäni pöytäkirjoissa viimeiset kokoukset on pidetty vuonna 1981. Syyskokouksessa 22.11. on johtokuntaan valittu puh.johtaja Harri Paavola,

varapuh.johtaja Kalervo Rongas ja jäseniksi Santeri Paavola, Hilja Paavola, Arvi Husu, Salli Husu, Teemu Seppälä ja Aira Paavola.

Samassa kokouksessa on päätetty vuokrata työväentaloa kansalaisopiston kutomapiirille. Yhdeksäs pykälä kuuluu: "Keskusteltiin teiden valaistuksesta ja tehtiin sellainen päätös, että ei puolleta valoja." Samalla kertaa on toimitettu "puolueäänestys", jossa Matti Vähänäkki on saanut enimmät äänet.

Saamassani yhdistyksen jäämistössä kirjaimellisesti painavinta tavaraa ovat paksut Sosiaalidemokraattisen puolueen pöytäkirjat. Tuskinpa niitä on paljoakaan luettu kokouksissa tai yksityisesti. Laatikossa on myös nippu näytelmiä, joita iltamissa esitettiin. Esimerkiksi vuonna 1947 oli ohjelmassa näytelmä Roinilan talossa, jota esitettiin myös Saivikkailla ja Suur-Miehikkälässä.

Leo Karkia

Vipinää urheilukisoissa

Salonpoikien yleisurheilukisat pidettiin 14. syyskuuta koulun kentällä. Koleassa syyssäässä kisoihin osallistui 17 reipasta urheilijaa. Kisoissa oli tänä vuonna hömppälajina kotikärryrata, jonka selvitti hyväksytysti 13 henkilöä.

Juoksu 40m

T 2v.

1. Johanna Aho	44.00
2. Jenni Aho	2.26.00

T 6v.

1. Emma Rongas	10.01
2. Katariina Lähteenmäki	12.00

P 8v.

1. Ville Heino	8.94
----------------	------

P 10v.

1. Antti Kataikko	9.37
-------------------	------

P 2v.

1. Marko Lähteenmäki	19.56
----------------------	-------

P 6v.

1. Veeti Rautamies	9.47
2. Oliver Heino	9.88
3. Elmeri Rongas	10.01

T 10 v.

1. Laura Lähteenmäki	8.35
----------------------	------